Standard podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacje osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowe kierunki prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacje osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

Dz.U.2011.50.259 z dnia 2011.03.08
Status: Akt obowiązujący
Wersja od: 2 lutego 2011r.

Wejście w życie:
8 marca 2011 r.
Moc wsteczna:
2 lutego 2011r.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ[1)]

z dnia 22 lutego 2011 r.

w sprawie *standardu podstawowych usług świadczonych* przez *specjalistyczne ośrodki wsparcia* dla *ofiar przemocy w rodzinie*, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych *ośrodkach*, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących *przemoc w rodzinie* oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu *przemocy w rodzinie* (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. *Standard podstawowych usług świadczonych* przez *specjalistyczny ośrodek wsparcia* dla *ofiar przemocy w rodzinie* obejmuje:
   1) w zakresie interwencyjnym:
      a) zapewnienie schronienia *ofierze przemocy w rodzinie* oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, bez skierowania i bez względu na dochód, przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją *ofiary przemocy w rodzinie*,
      b) ochronę *ofiary przemocy w rodzinie* przed osobą stosującą *przemoc w rodzinie*,
      c) udzielanie natychmiastowej pomocy psychologicznej i prawnej oraz zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia *ofiary przemocy w rodzinie*,
      d) rozpoznanie sytuacji *ofiary przemocy w rodzinie* i ocena ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa *ofiary* lub jej dzieci pozostających pod jej opieką, a także udzielenie pomocy innej niż określona w lit. a-c;
   2) w zakresie terapeutyczno-wspomagającym:

a) diagnozowanie problemu *przemocy w rodzinie*,
b) opracowanie indywidualnego planu pomocy *ofierze przemocy w rodzinie* uwzględniającego: potrzeby, cele, metody i czas pomocy,
c) udzielanie poradnictwa:
– medycznego,
– psychologicznego,
– prawnego,
– socjalnego,
d) prowadzenie grup *wsparcia* lub grup terapeutycznych dla *ofiar przemocy w rodzinie*,
e) prowadzenie terapii indywidualnej ukierunkowanej na *wsparcie ofiary przemocy w rodzinie* oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobą stosującą *przemoc w rodzinie*,
f) zapewnienie dostępu do pomocy medycznej,
g) ocenę sytuacji dzieci na podstawie przeprowadzonego w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w art. 107 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.[2)]), i udzielanie im *wsparcia* lub pomocy psychologicznej oraz *specjalistycznej* pomocy socjoterapeutycznej i terapeutycznej,
h) udzielanie konsultacji wychowawczych;

3) w zakresie potrzeb bytowych zapewnienie:
a) całodobowego okresowego pobytu dla nie więcej niż trzydziestu osób, z zastrzeżeniem, że liczba ta może ulec zwiększeniu, zależnie od możliwości lokalowych *specjalistycznego ośrodka wsparcia* dla *ofiar przemocy w rodzinie* oraz po uzyskaniu zgody organu prowadzącego,
b) pomieszczeń do spania przeznaczonych maksymalnie dla pięciu osób, z uwzględnieniem sytuacji rodzinnej *ofiary przemocy w rodzinie*,
c) wspólnego pomieszczenia do pobytu dziennego z miejscem zabaw dla dzieci i miejsca do nauki,
d) ogólnodostępnych łazienek, wyposażonych w sposób umożliwiający korzystanie zarówno przez osoby dorosłe, jak i dzieci, odpowiednio jedna łazienka na pięć osób,
e) miejsca do prania i suszenia,
f) ogólnodostępnej kuchni,
g) wyżywienia, odzieży i obuwia,
h) środków higieny osobistej i środków czystości.

2. *Specjalistyczny ośrodek wsparcia* dla *ofiar przemocy w rodzinie* zapewnia świadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. g i h, w sytuacji, jeżeli dochód *ofiary przemocy w rodzinie* nie przekracza aktualnie obowiązującego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

§ 2.

1. W *specjalistycznym ośrodku wsparcia* dla *ofiar przemocy w rodzinie* są wymagane następujące kwalifikacje na stanowisku:

1) psychologa - ukończone studia II stopnia na kierunku psychologia i udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania *przemocy w rodzinie* lub posiadanie zaświadczenia o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania *przemocy w rodzinie* w wymiarze co najmniej 100 godzin;

2) pedagoga - ukończone studia II stopnia na kierunku pedagogika o specjalności pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, pedagogika resocjalizacyjna lub studia wyższe na kierunku pedagogika specjalna i udokumentowany co najmniej roczny staż pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania *przemocy w rodzinie*;

3) pracownika socjalnego - kwalifikacje uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania *przemocy w rodzinie* lub posiadanie zaświadczenia o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania *przemocy w rodzinie* w wymiarze co najmniej 100 godzin;

4) terapeuty - udokumentowane przygotowanie do prowadzenia terapii z *ofiarami przemocy w rodzinie*;

5) prawnika - ukończone studia wyższe na kierunku prawo lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W *specjalistycznym ośrodku wsparcia* dla *ofiar przemocy w rodzinie* zawód:

1) lekarza wykonują osoby spełniające wymagania określone przepisami o zawodach lekarza i lekarza dentysty, a w przypadku udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu psychiatrii - posiadające także specjalizację w dziedzinie psychiatrii lub psychiatrii dzieci i młodzieży;

2) pielęgniarki wykonują osoby spełniające wymagania określone przepisami o zawodach pielęgniarki i położnej;

3) ratownika medycznego wykonują osoby spełniające wymagania określone przepisami dotyczącymi wykonywania zawodu ratownika medycznego.

§ 3. W celu dostosowania zakresu pomocy do sytuacji oraz potrzeb *ofiar przemocy w rodzinie* *specjalistyczny ośrodek wsparcia* dla *ofiar przemocy w rodzinie*:

1) współpracuje z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem *przemocy w rodzinie*;

2) prowadzi działania ewaluacyjne efektów swojej działalności;

3) monitoruje sytuację osób przebywających w *specjalistycznym ośrodku wsparcia* dla *ofiar przemocy w rodzinie* przez pół roku po jego opuszczeniu, z tym że okres ten może zostać przedłużony w zależności od sytuacji *ofiary przemocy w rodzinie*;

4) zapewnia poradnictwo w formie superwizji osobom, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1-4, w celu zachowania i wzmocnienia ich kompetencji zawodowych oraz utrzymania wysokiego poziomu świadczonych usług, a także przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.

§ 4. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących *przemoc w rodzinie* prowadzone są w celu:

1) powstrzymania osoby stosującej *przemoc w rodzinie* przed dalszym stosowaniem przemocy;

2) rozwijania umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;

3) kształtowania umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania *przemocy w rodzinie*;

4) uznania przez osobę stosującą *przemoc w rodzinie* swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;

5) zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstawania *przemocy w rodzinie*;

6) zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;

7) uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

§ 5. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących *przemoc w rodzinie* są kierowane w szczególności do:

1) osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem *przemocy w rodzinie*, odbywających karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych;

2) osób stosujących *przemoc w rodzinie*, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, dla których oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie *podstawowej* terapii;

3) osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

§ 6. Osobę stosującą *przemoc w rodzinie*, u której zostało rozpoznane uzależnienie od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, kieruje się w pierwszej kolejności na terapię uzależnienia.

§ 7. Oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących *przemoc w rodzinie* nie prowadzi się w miejscach, w których udziela się pomocy i *wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie*.

§ 8. Przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących *przemoc w rodzinie* objęte są działaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi prowadzonymi przez powiat lub podmioty, którym powiat zlecił realizację prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, a wyniki tych działań są wykorzystywane w pracach nad doskonaleniem i upowszechnianiem dalszych metod oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

§ 9. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne prowadzone są przez osoby, które:

1) ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii,

pedagogiki, resocjalizacji;

2) posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania *przemocy w rodzinie* w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi *przemoc w rodzinie*;

3) mają udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania *przemocy w rodzinie*.

§ 10. Osoby zatrudnione w *specjalistycznych ośrodkach wsparcia* dla *ofiar przemocy w rodzinie* oraz osoby prowadzące oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących *przemoc w rodzinie*, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie spełniają wymogów dotyczących kwalifikacji, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1-4 oraz § 8, mogą nadal być zatrudnione na dotychczasowym stanowisku oraz prowadzić oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących *przemoc w rodzinie*, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2015 r.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 2 lutego 2011 r.[3)]

[1)] Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

[2)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842 i Nr 217, poz. 1427.

[3)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006 r. w sprawie *standardu podstawowych usług świadczonych* przez *specjalistyczne ośrodki wsparcia* dla *ofiar przemocy w rodzinie*, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych (Dz. U. Nr 127, poz. 890), które utraciło moc z dniem 2 lutego 2011 r. na podstawie art. 10 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu *przemocy w rodzinie* oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 842).